

**Камінська М.І.,**  
молодший науковий співробітник відділу  
стаціонарних та пересувних виставок  
Миколаївського обласного  
краєзнавчого музею,  
м. Миколаїв

## **КАТАЛОГ ТВОРЧИХ РОБІТ Є.П. ЗАЙЦЕВА З ФОНДІВ МИКОЛАЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ**

Різьба по дереву – один з най поширених та оригінальних видів народного мистецтва. З одного боку, вона розвивається як ужиткова й архітектурна орнаментика, з другого – як скульптура, іграшка, об'ємний декоративний посуд.

Одним із визначних майстрів декоративно-прикладного мистецтва Півдня України у 70-90-х роках ХХ ст. був заслужений майстер народної творчості Євген Петрович Зайцев (1940-2001 рр.). Його дивовижні твори у дереві сповнені теплом, філософською мудрістю і народністю.

В Миколаївському обласному краєзнавчому музеї зберігаються 82 творчих робіт Є.П. Зайцева. Це найбільша колекція миколаївського митця.

Майстер став відомим завдяки декоративним панно у дереві, виконаним у техніці горельєфу на основі традиційних мотивів народного різьблення. Ці панно зображають простих людей – «мужичків», які працюють, відпочивають, грають на музичних інструментах, згадують минуле та інше. Кожен з них займається своєю улюбленою справою і є щасливою людиною. Саме ці образи, немов автопортрет, розкривають філософію його робіт і характеризують філософію його душі. За своє життя майстер створив біля 100 робіт.

21 лютого 1992 року указом президента України Е.П Зайцеву було присвоєно почесне звання «Заслужений майстер народної творчості України». [КП63940, Д28151]

Євген Петрович народився 1940 (21 лютого 1992) р. у місті Орша (Білорусь), в сім'ї військовослужбовців. У 1963 р. поступив на факультет культурно-просвітницької роботи Московського державного інституту культури. Працював, спочатку викладачем культурно-просвітницького училища у м. Тамбов, пізніше завідувачем кафедрою режисури Тамбовської філії Московського державного інституту культури. [1, с.76]

З 1974 року, Є.П Зайцев почав працювати у Миколаївському культурно-просвітницькому факультеті Київського державного інституту культури на кафедрі режисури. Паралельно він захоплювався різьбленням по дереву і як художник брав участь в обласних і всеукраїнських виставках. З 1977 року Євген Петрович був учасником 51 виставки. Його твори експонувалися на 31

обласних, 13 республіканських, 4-х всесоюзних і 3-х міжнародних виставках, неодноразово був нагороджений дипломами всесоюзних виставок.

У 1979 році Євген Зайцев продовжив педагогічну діяльність на курсах художників - оформлювачів обласного науково-методичного центру народної творчості, а також був різьбярем по дереву художнього фонду Миколаївського художньо-виробничого комбінату. У ці ж роки він входить до складу творчого об'єднання народних майстрів „Прибужжя”, виконуючи обов'язки голови правління.[2,3,с.9]

З 1993 по 2001 роки він працював на кафедрі декоративно-прикладного мистецтва Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв у напрямку обробка дерева на посаді доцента, пізніше професора. Сформована Євгеном Петровичем структура викладання забезпечувала високу ефективність навчання і підготовку висококваліфікованих спеціалістів з художньої обробки дерева.

Роботи Є.П.Зайцева зберігаються у колекціях Миколаївського художнього музею ім. В.В. Верещагіна, Миколаївського краєзнавчого музею, в музеї Президента України, в Москві, Санкт-Петербурзі, Києві, Львові. Багато робіт пішли за кордон - Німеччина, Франція, Канада, Америка.

Помер Є.П. Зайцев у 13.07. 2001р. в місті Миколаєві.

Починаючи з 1982 року до художньої групи фондів Миколаївського краєзнавчого музею надходять перші роботи майстра, а саме - 14 панно, 1 рама під фотографію. До групи метал-дерево надходить творча робота - колиска.

Найбільше декоративних творів митця потрапляють до музею у 2013 році, після смерті дружини майстра Юлії Федорівни Вобленко. Це 52 панно, 8 антропоморфних скульптур, 3 карбування та 2 різьблені палиці. Остання робота майстра «Дед Семен та Сименон» яка була представлена на фондову комісію у 2019р. зараз в обробці.

З дня смерті митця минуло багато років, проте часточка душі Євгена Петровича продовжує жити у його роботах та серцях шанувальників.

### **Список використаних джерел:**

1. Одробінський Ю. Улюблена справа Євгена Зайцева.// Шлях до визнання: Науково - публіцистичний альманах, присвячений 40-річчю Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв. - Миколаїв 2011р. -С.76-80.
2. Шатура І.І знов оживає дерево. //Ленінського племені. 1984-15листопада.
3. Малина В.Таланты Прибужья.//Фотоочерк. Одесса «Маяк»1988г.-С.9
4. Каталог: Євген Зайцев/1940-2001/ Виставка творів майстра та його учнів.//Київський національний університет культури і мистецтв. Миколаївський філіал. Миколаїв 2002р.
5. Шварц Д.Світлій пам'яті майстра.// Рідне прибужжя. 2010- 10липня.-С.4.

6. Христова Н.Он был мастер, бесконечно влюбленный в творчество.//Вечерний Николаев.2010-14сентября.-С.3.
7. Вторая областная выставка произведений народного декоративно-прикладного искусства. Николаев 1981г. Каталог: Дерево и декоративный металл николаевской области. Николаев 1982г.

**Клюєва С.В.,**  
провідний концертмейстер кафедри  
музичного мистецтва ВП «Миколаївська  
філія Київського національного  
університету культури і мистецтв»,  
м. Миколаїв

### **ФОРТЕПІАННІ ВИКОНАВСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ**

Чималу складність для виконання мають фортепіанні твори композиторів сьогодення. Перед виконавцями-піаністами постають нові вимоги. Складність становить гра новітніх піаністичних нетрадиційних прийомів: гра на струнах, прийоми беззвучного натискання клавіш, кластерна техніка. Виконання творів композиторів-авангардистів, в яких використовуються принципи алеаторики, як необмеженої, так і обмеженої, передбачає значну творчу активність піаніста, від майстерності якого залежить відповідність авторському задуму. Для більш точного виконання твору має залучатися не лише звичайна нотація, але й MIDI-нотація, яка полегшить сприйняття ідеї та шляхів її реалізації. Пропонується підхід до підготовки сучасних піаністів, який включає теоретичний аналіз творів, розвиток новітніх принципів створення музичного матеріалу та його фіксації.

Метою цієї публікації є висвітлення тенденцій підготовки піаніста до виконання фортепіанних творів сьогодення.

Музична культура другої половини ХХ століття пов'язана з появою ряду композиційних технік. Композитори, які відносяться до музичного авангарду-ІІ розпочинають ряд експериментів, пов'язаних з усіма компонентами музичної тканини. Новаторські підходи до створення музичних творів призводять до того, що їх виконання потребує значно більших зусиль з боку виконавців. Відбувається формування нових вимог до піаністів, які прагнуть грати твори сучасних композиторів. Розглянемо більш детально сутність цих новацій та окреслимо шляхи, в яких має розвиватися виконавська майстерність.

Якщо казати про гру твору, написаного у додекафонній техніці, то у ньому важливим буде розуміння його структури та методів розвитку. При цьому, що твір зафіксований у нотному тексті, головним завданням буде саме розуміння твору, а не особливостей його відтворення.